

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 150 Lel
Félévre . . . . . 75 .
Negyedévre . . . 40 .
Egyes szám ára 3 L.
Megjelenik minden szombaton.
Külföldi postaköltséget nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

DÉVA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség:
Regina Maria-u. 12., hová a
lapszellemi részét illető min-
den közlemény intézendő
Kiadóhivatal:
Deva, Regina Maria-u. 12.
hová az előfizetések és hír-
detések küldendők.

Feladó szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

Panasz és szegénység

Panasz, panasz, panasz és ismét panasz.
Az ország hangos a panasztól.

A munka nem kapja meg a maga ju-
talmát.

A termelő áruját nem fizetik meg. A
kereskedő nem kapja meg a maga köz-
vetítési jutalékát, az iparos nem tud ele-
get dolgozni, hogy magának és családjá-
nak megkeresse a kenyerét.

A fixfizetéses hivatalnoki kar a prole-
tár sornál is rosszabb helyzetbe került.

Az igényeket mindennap lejjebb és le-
jjebb szállítjuk.

Mind több és több lesz az igénytelen
ember.

Az igénytelenség pedig nemcsak sze-
génység, de hátramaradottság is.

A szegénység miatt legalább 60 évet
mentünk visszafelé.

Mit 60 év?! Nekünk egy egész év-
század, egy egész élet. Hiszen minden-
künknek csak egy életünk van.

A boltok nyitva állanak és csak kevés
vevő jelentkezik. A kávéházak üresek, a
szórakozásra maholnap senkinek se jut.

És mivel töltik az időt?

Munkával és töprengéssel.

Mert napról-napra egyre többet és töb-
bet dolgozunk.

És napról-napra — ezzel szemben —
mind kevesebbet és kevesebbet keresünk.

Sokat töprengünk és kesergünk és —
nem élünk.

Ez a dolog egyik oldala.

Gyávaság volna ennek a panasznak
az okát is meg nem írni. A dolog másik
oldalát.

A bátorság ide egyedül azonban nem
elégleges. Tudás és ismeret is szükséges
hozzá s még akkor se tudunk kimerítő
és csálhatatlan képet adni — mint ahogy
a közgazdászok se tudnak biztos orvos-
ságot rendelni.

De a másik oldalról is feltűntethetjük
azt, ami létezik, amit napról-napra, mint
a panaszt, mindenki észlelhet.

És pedig:

Az állami életben:

Rendszertelenség, törvénytelenység. Ille-
gális illetek, az ugynevezett kenések.
Kisajátítások (állami és magánvagyon el-
sajátítás). Korrupció.

A gazdasági életben:

Kellő biztos alap hiánya. Számítani
ugy, hogy az be is üssön, sehol sem le-
het, nagyrészt az állam kapkodása miatt.

A társadalmi életben:

A felelősségérzet hiánya. Az adott szó
megszegése. Kapzsiság.

A kulturális életben:

A tömegek szempontjából — pedig ez
az irányadó — maholnap már nem is
beszélhetünk kulturáról. Mert akkora a
szegénység.

Az egyéni életben:

Szegénység, szegénység és szegénység.
Ugy, mint a cikk elején írtuk, hogy pa-
nasz, panasz és ismét panasz.

A politikai életet nem is említjük, mert
az élet még sohase gyűlölte úgy a poli-
tikát, mint ma Erdélyben. Azért, mert a
politika nehezíti meg olyannyira az életet.

*Az erdélyi nép politikus, azért még
sohasem volt a nép lelke olyan távol
a politikától, mint most.*

A szegénység nem ér rá politizálni, de
a politikusokat azért kénytelen megfizetni.

S a legrosszabb:

Hogy mindenki panaszkodik és mégis
minden marad a régiben.

Hogy hol a hiba?

Isten tudja, hogy európai betegségbe
estünk, a nagy európai járványban va-
gyunk-e benne, vagy pedig csak külön a
mi betegségünk ez?

Felelhetünk:

Hogy feltételezhető az európai járvány
is, *de a legnagyobb nehézséget a mi
lokális bajunk okozza.*

A hiba 80 százaléka tehát bennünk
van, azt nekünk kell helyrehozni. Mi kell,
hogy a magunk portáján rendet teremtsünk.

A kritikus a kritikáról

Írta: Dr. Fodor István.
(Folytatás).

Vannak azonban nagyobb fajsúlyú benyomások
is. Ezeknek nagyobb a beható erejük, ezekbe mé-
lyebben belevág a kés, megforog bennük, az
egyreszket széjjeldobja a tudat káprázatosan
komplikált gépezetébe, ahonnan viszont e benyom-
ás egyes, most már szétvált alkotó elemei az
egyén ama sejtjeibe kerülnek, melyekhez azonos-
ságuknál vagy rokonságuknál fogva tartoznak s
az így részenként széjjeldobált s rendeltetésük
szerint újra elhelyezkedő atomok egy új benyom-
ásban egyesülnek, amely tulajdonképpen nem
egyébb, mint tudomásul vevése az eredetinek,
csak hogy most már mintegy ösztönszerű bírálattal
követve azt, megszületvén így maga a kritika,
melyről azt is mondhatjuk, hogy bizonyos benyom-
ásoknak tudatossá válása, ezt úgy értve, hogy
nem elégszünk meg azonban azoknak egyszerű tu-
domásul vételével, hanem megállapítunk róla egyet-
mást, pl., hogy kellemes vagy kellemetlenek, fel-
emelőek vagy lealacsonyítóak, stb.

Minél primitívebb az egyén, annál kevesebb a
kritika szerepe annak életében, természetesen ez
a tétel megfordítva is áll. Kritikáról tulajdonkép-
pen csak olyan egyéneknél beszélhetünk, kik arra
egyáltalán képesek.

A mi fogalmi körünkben a kritika szó a fen-
tebbieknél újabb tartalmat kapott, ugyanis nem je-
lenti többé az egyszerű megállapítását annak, hogy
valami milyen, hanem állítását annak, hogy va-

lami olyan, amilyenek azt mi látjuk. Kimondja
pld. azt, hogy az én *benyomásom erről vagy
arról ilyen vagy olyan?* Mi egyenesen azt ál-
lítjuk, hogy valami ilyen, avagy amolyan! Mi
kritizálunk, ami azt is jelenti, hogy másoknak is
diktáljuk a saját véleményünket. S itt van a kér-
désnek egy másik, subtilis oldala? Mi hát a külömb-
ség vélemény és vélemény, kritika és kritika között?

Van abszolút szubjektív és van relatív objektív
kritika, sőt ez a csoportosítás maga is relatív,
minthogy csak bizonyos hasonló körülmények kö-
zött élő lényekre vonatkozik. Pld. semmi esetre
sem áll meg ez a csoportosítás a négyekre és
fehérekre vonatkozóan.

Hasonló körülmények között élő egyének közül
abszolút szubjektív rendszerint azoknak a kriti-
kája és azokat a benyomásokat illetően, melyek
az illetőkre a lehető legkritikábban hatnak, pld. egy
havasi paraszt 45 éves korában lát először egy
színházi előadást — mondjuk egy operát — tessék
meghallgatni annak a kritikáját arról az operáról;
az valószínűleg a legszubjektivebb kritika lesz
„par excellence”. Ennek az ellenkezője most már
maga adja önmagát. Valaki 20 éves korától 45
éveig egyebet sem csinál, mint opera-kritikát ír,
annak az efajta megnyilatkozását ugye méltóan
tarthatjuk relatív objektív kritikának. Azért mégis.
Vigyázat! mázolja! Sokszor a leglaikusabb adja
a legrelatívabban objektív kritikát, míg máskor a
legprofibb kritikus böki ki a legszubjektivebb bi-
rálatot!

Ugyanis, amilyen egyszerű maga a kritika, olyan
nehéz a kritizálás. Mert ahogyan szakértelem kell

egy festmény egyszerű, de szakszerű megnézésé-
hez, épúgy szakértelem szükséges elsősorban a
kritizáláshoz. Legyenek bizonyos benyomások bár-
milyen gyakoriak, ha nincs szakértelem, alapos,
helyes kritikáról szó sem lehet. Aztán szükség van
arra is, hogy a kritikus lelkevel manővereket tud-
jon végezni. Pld. Legyen neki tárgy vagy személy,
vagy bármi a benyomást okozásban, szubjektíve
szimpátikus vagy antipátikus, mindent, ami a bi-
rálatot befolyásolhatja, vagy eo ipso befolyásolja
ki kell tudnia kapcsolni. Már most, ha az egyén
a kritikustól teljesen izolálva van s a kés már
nagy gyakorlatánál fogva is megteszi pontosan a
maga munkáját, a gyakorlat adta biztonsággal adva
át a darabokra szedett benyomást a szakértelem-
nek, mely aztán a megfelelő analízis után ismét
feldolgozza, szájába adja a maga munkáját a kri-
tikusnak, akkor beszélhetünk objektív kritikáról.

Hogy viszont, valamely benyomásnak milyen
fajsúlyja van, az is teljesen szubjektív, individuális.
Pld. 2 taktus zene bennem a legnagyobb bánat
érzetét kelti, ugyanezt a két taktust másik tízezer
ember észre sem veszi.

De most már körülbelül tájékozva vagyunk, mi
a kritika és a kritizálás. Már csak azért sem foly-
tatom tovább a tájékoztatást, nehogy azt mondja
valaki, hogy ez olyan nehéz valami, hogy szinte
érteni se lehet hozzá és csak annyit jelentek ki az
általános rész befejezéséül, hogy bizony kritizálni
amilyen könnyűnek látszik, olyan nehéz mesterség,
mely egyáltalán nem abból áll, hogy az ugyneve-
zett kritikus elnyűtt közhelyeket, barátságos blöf-
föket dobáljon oda laikus hallgatóinak.

(Vége következik).

ELIDA IDEAL-SZAPPAN

Tisztább, enyhébb és sokkal kellemesebb illatu.

Hol van a baj gyökere Leben und leben lassen

A Hunyadmegyei Közgazdasági Tanács legutóbbi választmányi ülésén olyan határozatot hozott, hogy minden egyes tagjától kérdőíven fogja megkérdezni a gazdasági sérelmeket. A feleletekből fogja aztán összeállítani a mai gazdasági, ipari és kereskedelmi élet sérelmeit.

A feleletek valószínűleg nagyon sok egyéni sérelmet is magukban fognak foglalni, a tanács vezetősége azonban ennek ellenére is össze fogja tudni állítani azokat a sérelmeket, amelyeket általános jellegűeknek lehet nevezni.

Hogy a tanács milyen kérdéseket fog feltenni a tagokhoz — még nem tudjuk. Összeállításán nem is törjük a fejünket, bár mi is sok ilyen kérdést tudnánk feltenni. A Közgazdasági Tanács illetékes erre, ő indította meg ezt az akciót, ő kell, hogy végre is hajtsa tehát azt.

Nekünk más mondanivalónk van ezzel kapcsolatban.

Mi olyan kérdést fogunk a Tanács tagjaihoz intézni, amilyent a Közgazdasági Tanács vezetősége nem fog felvetni. Nem fog felvetni azért, mert jellege nem engedi meg ennek a felvetését.

A Tanács kérdései ugyanis csak a tagnak a külvilággal való viszonyát érinthetik. Ez lehet panaszos és majdnem minden esetben is, anélkül, hogy a tag, az alany valamiben is hibás lenne. A tanács kérdéseire tehát minden tag őszintén válaszolhat, mert saját magáról nem kell véleményt mondania.

A mi kérdésünk ennek az ellenkezője: a tagnak saját magával való viszonyát érintik. Világosabban szólva: kérdésünk a tagnak saját magával, saját lelkiismeretével való önvallomását kell kihoznia.

Hogy miért tesszük fel ezt a kérdést? És szabad-e feltennünk ilyen kérdést?!

Igenis, fel kell tennünk és minden embernek fel kell tennie önmagával szemben naponta ilyen kérdést, ha azt akarja, hogy a világ rendben menjen és neki ne legyenek sérelmei. Azok, akik a kérdőíveken panaszkodni fognak és sérelmeket fognak jajgatva feltárni, azoknak be kell látniok azt, hogy a világ megjavítását elsősorban magukon kell hogy kezdjék.

És hogyan?

Nagyon egyszerű a dolog.

A kérdésre adandó felelet ugyanis mindent megmond.

A kérdés pedig így hangzik:

Megtetted-e kötelességedet és lelkiismeretesen cselekedtél minden tetteiddel és minden szavaddal, minden gondolatoddal?

Elcsépeelt szólam és üres frázis, ami nem tartozik a gazdasági élethez — mondja erre a valódi kereskedő. Fontos, hogy az ember dolgozni, adni-venni tudjon — hogy mit gondolok én, ahhoz a világnak semmi köze.

És éppen itt van a baj, mert a világnak minden ember gondolatához köze van. Ahány rossz, gonosz, erkölcstelen gondolat fogamzik meg az emberek agyában, annyival romlik a világ erkölce — ha még nem is így megvalósulást a gondolat. Hát még ha a rossz célban nyer kifejezést. Nem romlasztja-e meg az egész cselekvést, nem veszi-e el az egész cselekedet erkölcsi értékét.

Már pedig még az üzleti életben is jó hatása csak az erkölcsös cselekedetnek van.

Az igazi sérelmek tehát csak akkor állnak elő, ha az erkölcsös cselekedetet gátolják meg az akadályok.

Ezek az akadályok tulajdonképpen csak az igazi sérelmek, amelyeket a kérdésekre sérelem gyanánt lehet feltüntetni.

Az erkölcsös cselekedet kritériumait az üzleti életben s a mai erkölcsi felfogás szerint, meghatározni nagyon nehéz s ha meg is határozzuk, ha körvonalait meg is vonjuk csak *relatív*, munkát végzünk. Erre való tekintettel a mi kérdésünk is csak *relatív*, mert *abszolút* erkölcsről beszélni nem is lehet.

Ez a relatív erkölcs pedig körülbelül ezzel a régi német közmondással határozható meg: *„Leben und leben lassen.“* „Élni és élni hagyni.“

Jelenti ez azt, hogy mindenki a körülményekhez képest igyekezzen a helyzetet kihasználni (mert hiszen a piaci világ ezt diktálja) de úgy, hogy másoknak ne okozzon kárt. Olyan hasznot biztosítson magának, amilyent megérdemel, tul nagy igényekkel tehát ne lépjen fel, mert az az összeség kárára megy.

Ha megfelelt a „leben und leben lassen“ követelményének, akkor megtette kötelességét és sérelmei tényleges sérelmeknek veendő. Ha azonban szóban, tetteben vagy cselekedetben átlépte ennek a relatív erkölcsnek a határait; akkor sérelmeinek elvész az alapja és pusztá siránkozássá válik csak.

Sajnos azonban, hogy általánosságban, s itt egész Európát, sőt az egész világot beleértjük, nem beszélhetünk még erről a relatív erkölcsről sem, mert annak határait is mindegyre áthágják. A Közgazdasági Tanács megállapításai tehát *relatív-relatív megállapítások* lesznek. Ilyeneknek azonban teljesen megfognak felelni s orvoslásukat nagyon is követelhetik. *Ideiglenesen csak enyhülést is hozhatnak, végleges orvoslást azonban csak az erkölcsöknek az abszolút alaphoz való visszatérése nyújthat.* Először tehát legalább az egyik relatív jelzőt kell leereszelnünk, hogy legalább a relatív erkölcs feltételeinek tegyünk eleget.

Nem mondjuk, hogy a mi ipari, gazdasági és kereskedelmi világunk hibás ebben. Csupán csak jelezni kívántuk, hogy ha — csoda folytán — összes sérelmeinket is orvosolnák, még sem jutnánk el az abszolút nyugalomhoz. Nem jutnánk el, mert mélyebben fekszik a betegséget okozó bacillus.

Petre Marcu mai koncertjének műsora

Petre Marcu, a kolozsvári Nemzeti Színház hírneves basszistája i. hó 6-án, ma, szombaton este 9 órai kezdettel koncertet tart a Városi Színházban a következő műsorról:

1. G. Verdi: „Ernani“ Scena și Cavatina (Silva). 2. Fr. Schubert: Am Meer. 3. L. Fischer: Im Kühlen Keller. 4. W. A. Mozart: „Il Flauto Magico“ Aria (Sarastro). 5. R. Schumann: „Die beiden Grenadiere“. 6. Fr. Schubert: Der Wanderer. 7. C. Gounod: „Faust“ Dei dell'or del mondo signor (Mefistofeles). 8. Tib. Brediceanu: Pe sub flori mă legănai. 9. Tib. Brediceanu: Ardemi-te-ai codru des. 10. Dr. J. Juga: Dorul de țară. 11. Tib. Brediceanu: S'a dus cucul de p'aici. 12. G. Verdi: „Don Carlo“ Grand'aria drammatica: Ella giammai m'amo (Filippo). 13. W. A. Mozart: „Don Juan“ Arietta (Leporello). 14. Tib. Brediceanu: Cântec haiduceșc. 15. G. Dima: Sub fereastra mândrei mele. 16. Tib. Brediceanu: Cine m'aude cântând. 17. G. Dima: Știi tu mândro? 18. G. Rossini: „Il Barbiere di Seviglia“ Aria (Don Basilio). Jegyek kaphatók Laufer Vilmos könyvkereskedésében.

SPORT

Bajnoki mérkőzések favorit-veréssel és levonulással — Minerul a bajnoki táblázat élén

Minerul Vulcan: Aradi AC 2:1 (2:0) bajnoki
Bíró: Litz József (Camp)

2500 néző

A vulcáni pályán megtartott bajnoki mérkőzés Vulcan javára dőlt el. Mindkét csapat a legkomplett felállítással szerepelt. A Minerul ezen győzelmével a bajnoki tabella vezető helyére került, s a favorit AAC legyőzésével igazolta az AMTE feletti győzelem realitását.

A mérkőzést erős irammal az AAC nyitja meg, ostrom alá fogva Vulcan kapuját. Gyebrovsky és Kelly lövései hajszályra süvítnek a kapufa mellett. A Minerul jól működő védelme szerel és pompásan dolgozó halvesora támadásban dobja csatársorát Mészner és Barabás szélsők beadásait a belső csatárok idegesen dolgozva rontják, a frontba dobott csatársor támadásba marad s a Mészner által szökötetett Golgothi ivelt labdája a hálóban akad meg. Az AAC Dufner szélsője révén próbál előretörni, de szándéka már a halvesoron megakad. A támadásban levő vulcániak a 43 percben Hrusák center révén újabb gólt érnek el.

Helycsere után Arad a többet támadó fél. Zernik kapus briliánsan parirozza a nehéz labdákat, egy kapu előtti kavarodásnál Papp hátvéd a labdára esik, a megítelt 11-est Pálinkás éles saroklövessel goalba rugja. Az AAC újabb és sorozatos támadását a vulcáni védelem biztosan szereli. A féldő vége felé még újabb alkalom kínálkozik a vulcániaknak goal-lövésre, de Barabás ideális centerét Bonyhai 2 méterről fölé lövi.

Litz bíró mindkét fél meglegedésére erős kézzel vezette le a mérkőzést.

Az AAC-ban Pálinkás, Singer, Kelly és Ba-

loghy, a Minerulnál Mézner, Barabás, Zernik és a védelem dolgozott kifogástalanul.

AMTE : Jiul AC 2 : 0 (1 : 0) bajnoki

Bíró: Horváth (AAC)

A mérkőzés Aradon lett megtartva. Az első féldőben az AMTE 11-essel éri el a vezető gólt. A második féldő közepén a bíró egy újabb 11-est ítél a Jiul ellen, e közben a kapust kiállítja. A Jiul nem akarja ezen ítéletet magáévá tenni és levonul.

Elítélendőnek tartjuk a levonulást, s sportszerűtlennek, viszont tény az, hogy az aradi bírák kissé elfogultak a zsilvölgyi csapatok ellen.

CFR Simeria : Hakoah Arad 6 : 0 bajnoki

Bíró: Burdán (Arad)

A Piskin lejátszott bajnoki mérkőzésen a CFR lelkesen játszó csapata lelépte aradi ellenfelét. Pozsgai centert a bíró erőszakos játékért kiállította.

CAMP : AAC 3 : 1 (2 : 0) barátságos

Bíró: Şeleşan (Simeria)

Az erősen tartalékoló AAC az előző napi bajnoki mérkőzéstől fáradtan nem tudott méltó ellenfele lenni a lelkesen játszó Campnak.

Az AAC Pálincás, Gruber és Kelly nélkül játszva kapkod, míg a Camp szélsői sorozatos támadásokat vezetnek az aradiak ellen és Nemes révén a vezető-gólt lövik s a féldő 2:0-ra záródik a Camp javára. A második féldőben a Camp újabb gólt lő. Dufner lesántulva csak statisztál, Singer center keresztül dolgozza magát a védelmen s remek gólt lő. Szabó és Pfeifer AAC játékosokat a bíró tulerélyes játékért kiállítja.

Belző

HIREK

— **Lemondott dr. Groza Péter erdélyi miniszter.** Dr. Groza Péter erdélyi miniszter a héten visszaadta tárcáját. Az egyik kolozsvári magyar napilap tudósítása szerint a miniszter a liberálisok miatt mondott le a miniszterségről és valószínűleg belép a nemzeti pártba. A hirt fenntartással közöljük.

— **Jövő héten megalakul a városi tanács.** Déva város tanácsába a jogi tagokat még nem nevezték ki. Tekintettel azonban arra, hogy a törvény a tanács megalakulását a jogi tagok kinevezése nélkül is megengedi — ha egy bizonyos határidő letelt — s az a napokban már eltelt, a városi tanács a jövő héten valószínűleg már meg fog alakulni. Augusztus 12-étől, azt hisszük, éppen ideje már.

— **Eljegyzés.** Malárik Pál, a dévai Takarékpénztár cégjegyzője f. hó 3-án tartotta eljegyzését Ujváry Jolán urleánnyal.

— **Házasság.** Dr. Mihaşiu Péter katonai ezredorvos és Jonescu Lucreţia f. hó 4-én házasságot kötöttek Déván.

— **A Dévai Közgazdasági Tanács hivatalos helyisége** Mint multheti számunkban megírtuk, a Dévai Közgazdasági Tanács a Bencsik-féle üzlethelyiség kibérelését határozta el. A bérleti szerződést e hét elején már alá is irták, úgy, hogy a Tanács be is költözött már a napokban az új helyiségbe. A helyiséget kifesttette, butorokat vett, úgy, hogy a Tanács tisztviselője már hétfőtől, f. hó 8-ától kezdve d. e. 9—12 és d. u. 3—6-ig a Tanács tagjainak rendelkezésére áll.

— **Lemondás.** Stoica Mihály, akit a dévai rendőrséghez irattárnoknak csak közelebről neveztek ki, a napokban lemondott állásáról.

— **Törleszt a város.** Déva városa a Comisia Interimare kinevezése óta a 4 milliós adósságból már mintegy 500,000 Leit törlesztett.

— **Akik sofför-vizsgát akarnak tenni,** azok legkésőbb november 10-ig jelentkezzenek Déván a „Librăria Româneasca“-ban, ahol bárki pontos információkat kaphat. Ezen felhívásunk az utolsó. Nic. Eug. Crişan, vezérigazgató.

— **Iratozások be a Hunyadmegyei Közgazdasági Tanácsba, mely testület megvédi érdekeiteket!**

— **Két kitünő vigjáték az országos vízkárosultak javára.** Mária királyné Őfelsége védnöksége alatt alakult országos segélybizottság segélyalapjának a gyarapítására folyó évi november hó 18-án és 19-én a Városi Színházban két kitünő vigjáték lesz bemutatva a bukaresti Cigallia színház tagjai által. 18-án Stark és Eisler „Házasságkövetítés“, 19-én pedig Armont és Gerbidon „Félvilági hölgyek iskolája“ lesz bemutatva. A bruttójövedelem 30%-a az országos árvízkárosult bizottságnak lesz juttatva. Jegyek előválthatók a „Librăria Româneasca“-ban és este a pénztárnál.

— **Halálozások.** Moldován Sándor a dévai „Decebal“ pénztárat főtisztviselője, életének 56-ik évében f. hó 5-én hirtelen meghalt. Temetése vasárnap, f. hó 7-én lesz.

Wallentin Lajos boicai kereskedő hosszú szenvedés után okt. 30-án Boicán meghalt. Temetése f. hó 2-án volt, nagy részvét mellett.

— **Vizsgálat a városnál.** Starach közigazgatási főfelügyelő november 1 és 2-án ejtette meg rendes havi vizsgálatát a városnál. A főfelügyelő mindent a legnagyobb rendben talált.

— **A dévai Kereskedelmi Tanács választmányi ülése.** A dévai Kereskedelmi Tanács folyó hó 3-án szerdán este tartotta választmányi ülését a kereskedelmi és iparkamara helyiségében Réhmann Zsigmond elnöke alatt. A választmány foglalkozott az „advalorem“ adóval, amelyet Bukarest tanácsa vetett ki a fővárosban elárusított kenyérre. Tekintettel arra, hogy az új adók kivetését előszeretettel gyakorolják, a Tanács ennek megelőzése végett már előre is tiltakozását fogja bejelenteni az illetékeseknél ilyen adók esetleges alkalmazása ellen városunkban. Tudomásul vette a választmány Cicei Romulusz elnök lemondását is, az elnök-választást azonban későbbre halasztotta. A vasúti fekbérek önkéntes és jogtalan megállapítása miatt a választmány az illetékes tényezőknél el fog járni és e tekintetben csatlakozik a temesvári kereskedelmi egyesületek által megindított mozgalomhoz.

— **Elveszett vadászkutya.** A dévai államrendőrség közli, hogy Ziegler Gyula főállatorvos kopó kutyája a városi erdőben elveszett. A kutya 3 éves, a szőre fekete, sárga pontokkal, az orra és a melle fehér s a két hátulsó lábán egy-egy csatt van. A kutya Victor névre hallgat. Aki nyomra vezet, vagy a kutyát előhozza, 100 lei jutalompan részesül.

— **Szendrey Mihály színtársulata Déván.** Szendrey Mihály színigazgató f. hó 15, 16 és 17-én elsőrangú színtársulatával ismét ellátogat hozzánk. Három világsiker aratott prózai darabot fog bemutatni: „Az alvó férj“-et, melynek a napokban volt premierje Aradon és rendkívüli sikere volt. Azóta is zsufolt házak előtt játszik Mikszáth híres regényéből dramatizált „Noszti fiúk“-at, melyet Budapesten is lázas érdeklődés előzött meg és már a 125-ik előadásánál tartanak és végül Deborah „Bilincsek“ című hatalmas zsidótárgyú drámáját, mely eddig csaknem valamennyi európai színpadon színterült. Szendrey Mihály nagy áldozatokat igénylő kulturmisszióját ne csak hálával fogadjuk, de részesítsük őt azért a legmesszebbmenő anyagi támogatásban is. A dévai közönség még nem volt abban a helyzetben, hogy a legújabb újdonságokat csaknem egyidejűleg a nagyvárosok bemutatóival láthassa és élvezhesse. Nap-nap után olvassuk: válságban a magyar színészet, ne hagyjuk elveszni kultúr-törökvéseink évszázados őrtornyát. Érezzük át a magyar színészet messze jövőre kiható jelentőségét s legyen számunkra szent kötelesség annak támogatása.

— **A dévai államrendőrség közli,** hogy két fehér és két fekete malacot találtak. Igazolt tulajdonosuk a malacokat átvehetik a városgazdánál. Ugyisint két kulcsot is találtak egy láncra fűzve. Átvehető a rendőrségen.

— **Okvetlen olvassa el B. Gál mai hirdetését.**

— **A reformáció emlékünnepe**t bensőséges zenés istentisztelettel ülték meg a dévai reformátusok. A gazdag műsorú istentisztelet keretén belül Bitay Béla lelkész imája s Orbán Istvánné énekszámai, Ercse Miklós, Dónáth Rózsi és Molnár József szavatai váltak ki. A református dalárda is szép munkát végzett, amiért elsősorban vezetőjét, Ercse Miklós s. lelkészt illeti dicséret. Bitay Béla felolvasása a harangokról nagyon szép és érdekes volt, de egyáltalán nem alkalomszerű.

— **Közigazdasági hírek.** Gabonapiac. Mint multheti számunkban is jeleztük, a gabonane-műek áraiban semmi változás nincsen. Ugy a kereslet, mint a kínálat tartózkodó, de gazdánk elég rosszul cselekesznek, hogy árujukat visszatartják, mert mérlegelve a folyton erős-bödő lejt, tömeges kínálat előfordulása esetén a mainál még olcsóbb árakra lehet kilátás, amire pedig már e rovatban a multheti számokban is jelezve lett. Babban ugy a kereslet, mint a kínálat megelégnék. Elérhető árak szép fehér babra lei 420-ig. Pénzpiac terén nincs jelenteni való. Megjósolt lejjavulás be-következett s mindazok, kik még most is le-jeiket valorizálják, keserves tapasztalatot fog-nak szerezni.

— **Egy szalongarnitúra eladó,** Cim a kiadóhivatalban.

185 7—

— **Aki 170 lei miatt kerül az ügyészséghez.** November elsején Sz. S. dévai lakos S. S. dévai kereskedőtől 170 lejt lopott. A lopást gyanúsítással nyomozták ki s a tettes bevallotta tettét. Nem 170 lejt szándékozott lopni, hanem a kereskedő egész pénzes kazettáját, azonban a kazetta helyett csak 170 lejt talált s így azzal is kénytelen volt megelégedni. A meg-tévedt embert áttették az ügyészséghez, ahon-nan nemsokára szabadlábra fogják helyezni.

— **Több millió darabból álló zeneraktárunkról** bármilyen zeneművet gyorsan és pontosan kéz-hez kaphat bárki, aki azt egy levelőlapon megrendeli tőlünk. Moravetz zeneműkereske-dés Timişoara. Jegyzék ingyen.

156 6—

— **Templomszentelési ünnep Dobrán.** Emlé-kezetesen kedves ünnepséget ültek a dobrai róm. katolikusok okt. 17-én. Templomi ün-nepély után, — melyen szépen, nemes érzel-mekkel eltelve énekelt hegedűkíséret mellett Musteşiu Jánosné urnő — a vendégsereg kö-zös ebédre vonult, jó hangulattal, szeretettel róta le háláját ezen Isten adója iránt mindenki s sokáig szívesen fognak gondolni a kellemesen, nemzeti külömbiség nélkül közösen eltöl-tött ünnepségre. A szeretet testvéri érzelmével mondunk köszönetet a róm. kath. egyház és az összes jelen voltak nevében Kromek Rezsőné gyógyszerészné és Krausz Adolfiné jegyzőné urnőknek, Isten áldása kísérje s legyen fárad-ságuk gyümölcse és ösztönözzen minden val-lásos nőt egyháza ilyen példás szeretetére.

— **Zongoratanítást vállalok.** Cim a kiadóhivatalban.

1—3

Elismert szolid kiszolgálás!

ALEXANDRU KLEIN SÁNDOR
Órás, ékszerész és látszerész

Üzletáthelyezés miatt
mélyen leszállított áron árusítok.

Nagy választékban
mindennemű ékszerek,
zseb és inga-órák,
valódi és china-ezüst
disztárgyak és evő-
eszközök, valamint
látszerek.

Ékszer és óra javító-műhely!

165 9—

Vételkötelezettség nélkül meggyőződhetik az olcsó árakról!

Napi áron veszek aranyt, ezüstöt és drágaköveket!

— **Városi mozgó hírei.** Vasárnap, f. hó 7-én délutáni és esti előadásban a modern filmgyártás szenzációs sikerű alkotását „Az államügyész” fogja bemutatni a városi mozgó. A darab főszerepét Thomas Veigham játssza. — Csütörtökön, 11-én, csak esti előadásban, felemelt helyárral a „Kinai kaland” címen egy kitűnő 6 felv. Dorian-film lesz műsoron, a főszerepben Pola Negrivel, — Szombaton, 13-án szintén előadást tart a városi mozgó, amikor is csak esti előadásban „Rasmusen utolsó északsarki expedíciója” című filmet fogja bemutatni. Közlebről a legújabb filmszenzációk lesznek műsoron.

Munkaközvetítés. A dévai állami munkaközvetítő hivatal Str. Aurel Vlaicu No. 1., bejelentések után a következő munkások kaphatnak azonnali belépésre alkalmazást: 3 szakácsné, 7 cipész, 4 szobafestő, 2 pincérleány, 13 cselédleány, 2 kocsis, 40 tehenész, 3 kereskedőtanonc, 1 kéményseprő, 710 erdei munkás. — Foglalkozást keresnek azonnali belépésre következő munkások: 1 mészáros, 1 asztalos, 1 iparostanonc, 1 fogtechnikus.

A közvetítés teljesen ingyenes és a legrövidebb időn belül történik. Mindazon munkások, kik az állami közvetítő hivatal után kapnak elhelyezést 50 százalékos utazási kedvezményben részesülnek, ugyancsak családtagjaik is, ha a munkással mennek. Minden munkás munkába lépése alkalmával a következő iratoknak kell birtokában legyen: a) Munkakönyv, b) Lakás-változtatási igazolvány a „Biroul Populației”-től. Ha a munkás nem rendelkezik a fentjelzett iratokkal, meg lesz bintetve, valamint munkaadója is, ki őt ez iratok nélkül alkalmazta. Felhívjuk b. figyelmét a t. közönségnek, hogy igényüket jelentsék be a hivatalnál bármelyik munkanapon d. e. 8—12-ig és d. u. 3—5-ig. A bejelentés történhetik személyesen, szóval, írásban, postán vagy telefonon: szám 43. Az áll. munkaközv. hiv. vezetője: *Sassu.*

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

Salon „BEBI” női kalap szalonja Déván.

Értesíti a n. é. hölgyközönséget, hogy az előrehaladott szezon miatt kalapjait az — alábbi árakkal bocsátja forgalomba —

Divatos filc kalap minden színben 350 leitől
Bársony kalapok „ 500 „
Mindennemű átalakítás „ 150 „

Ugyanott **bizományosokat** keres a megye minden városában. — Ezen hirdetésre kérek ajánlatot mostantól kezdve egész karácsonyig. 218 1-4

Eladó ház Déván

Str. Andrei Mureșan (Román-u.)
34 sz. új ház szabadkézből eladó. — Azonnal beköltözhető.

Cím a kiadóhivatalban. 121 1-3

„MIMOSA” fényképezési műteremben

felvételek a legkényesebb igényeknek megfelelően eszközöltetnek. Speciális gyermekfényképész.

Déva, Strada Decebal 6 szám, ezeltől Vadnay. 220 1-2

Figyelem! Soha vissza nem térő alkalom!

A Lei javulása folytán az összes árak leszállítva! 1926 november 7-től december 30-ig minden vidéki vevőmnek a **kézpénzért** egyszerre legalább 2000 Leire bevásárol, az **autóköltéseit ide és vissza** megtérítem, helybeli vevőknek 80/o engedményt adok.

Raktáron vannak az összes üveg és porcellán-árak, Berndorf alpacca díszműárak, alkalmi ajándékoknak nickel és kinaezüst árak, boros, vizes, likőrös készletek, zomán és alumínium edények, kompot-készletek stb. a legnagyobb választékban.

Egyes kiragadott árak:

Valódi alpaca kés Lei 80. Villa 40. Kávóskanál 25. Husvágógép 5. sz. 225 Lei, 8-as 290 Lei, 10-os 375 Lei. Nickel-acél kés, villa párja 40 Lei, tucattja 440 Lei. Teás csésze aljjal 35 Leitől. 6 szem. étkező készlet „Karlsbad” 1.650 Lei. 6 szem. étkező készlet „Rosenthal” 2.350 Lei. Mosdó-készlet valódi majolika 800 Lei. Mosdó-asztal fehér, email festéssel 480 L. Nickel kályha-elő 370 L.

Tekintse meg raktáramat minden vételkötelezettség nélkül!

B. GÁL üvegüzlete Déván

Vendéglői, korcsmai, kávéházi teljes felszerelések!

Tüzifa

tölgy, nagyon száraz, vagon és köbméter tételekben, jutányosan beszerezhető vállalatunknál:

Intreprinderile Forestiere Române, Vețel, gara Branișca.

Az új vasuti díjszabás a szomszédos forgalomban nem változott és így a dévai és környékbeli közönségnek anyagi érdeke vállalatunknál beszerezni szükségletét.

A szállítást pontosan eszközöljük.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy —

mészárszékemben

(a Kaszinó sarkán) naponta mindenféle friss hus, tisztán kezelt disznózsir, hideg felvágott, 8—10 cm. vastagságú olvasztani való nyers szalonna kapható.

Viszonteladók kedvezményben részesülnek!

Téli szezonra háznál való disznóölést husfűstöléssei elvállalok.

Pontos kiszolgálás biztosítva van!

Kérve a n. é. közönség szives pártfogását maradok kiténő tisztelettel

PĂRVU DÉNES

mészáros és hentes. 208 3-3

Buzát

és mindenféle mezőgazdasági terményt nagyobb és kisebb tételekben megbízásból napi áron vásárol a Banca Economica—Közgazdasági Bank Deva, ahová mintázott ajánlatok a feladó állomás megjelölésével küldendők.

Ha itt hirdet, célt ér el!

Telefon: 35.

V. LAUFER DEVA
Str. Reg. Maria 12.

Telefon: 35.

könyvnyomda, könyvkötészet, könyv- és papirkereskedés

Zeneművek, hangszerek, hegedűk és hegedűalkatrészek.

Könyvnyomdám elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat a legmodernebb és legizlésebb kivitelen, jutányos árak mellett.

Könyvkereskedésében állandó nagy raktár: irodafelszerelési cikkekben, papir különlegességek, diszlevél-papírok és képeslevelek lezólapokban. ::

Fényképezési cikkek gyári lerakata, modern divatlapok.

Állandó nagy raktár mindenféle gyermekjátékokban

Olcsó árak! Pontos munka! Gyors kiszolgálás!

A J Á N D É K M Ű V E K

Eladó Hunedoara—Vajdahunyad határában

fiz (10) hold szántóföld,

valamint a városban több házhely gyümölcsöskertekből.

Értekezni lehet a tulajdonosnál:

Özv. Bukuresti Aladárné, Hunedoara.
Str. Avram Iancu No. 8.

— Két jó fiu, ki legalább 2 középosztályt végzett, tanulónak felvétetik lapunk könyvnyomdájában.

Megjelent

az **Amerikában**

tökéletesített és egyszerűsített szabadalmazott oszlopos

„CAPAX”

téglasajtológép.

Az összes kulturáramokban szabadalmazva.

A romániai szabadalom száma 11.008.

Az új típusu és elpusztíthatatlan normál méretű (29×14×7) nagyobbára acélgépekért egy éves teljes garanciát vállal Nagy-Románia egyedüli képviselése a

„CĂRĂMIDĂ”

PRIMA INTREPRINDERE ROMÂNĂ PENTRU COMERCIALIZAREA PRESEI PATENTATE MANUALE DE CĂRĂMIDĂ DEVA

Mindenki tekintse meg a Déva—Horgosi Capax téglatelepet, nehogy modern gépünket más hasonló régi típusu gépekkel összetévesse, amelyeket hirteligen minden elfogadható árban kínálnak primitív és törékeny voltak miatt.

Szolid képviselők kerestek!

Intreprinderea Exploatărei pădurii Orașului Deva.

Száraz tűzifa

előnyös árban nagyobb és kisebb mennyiségben is házhoz szállítva ismét kapható Déva város Erdőkezelőségénél (Blum iroda)

Képekterek óriási választékban!

Ablaküvegezés a legolcsóbb árban!